

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT)

VASUTI
SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK:

BANOVITS LÁSZLÓ

ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre ... .. 8 korona
Fél évre ... .. 4 korona
Negyed évre ... .. 2 korona

Szerkesztőség:

Miskolcz, Mindszent-utca 4. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre ... .. 14— kor.
Fél évre ... .. 7— kor.
Negyed évre ... .. 3-50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig) a „Nemzeti balesetbiztosító részvénytárs.”-nál 3000 koronára halál esetre és 300 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

Kiképzés a kereskedelmi szolgálatra.

Miskolcz, 1903. január 31.

(§§) Az igazgatóság egy minden tekintetben helyes intenzióktól áthatott, körültekintő alapossgal megszerkesztett rendeletet adott ki, a melyben a kereskedelmi szolgálat ellátása körül felmerült egyes hiányok orvoslása iránt igyekszik intézkedni. Magával a rendelettel nem kívánunk bővebben foglalkozni, csupán azt jegyezzük meg ismételtlen

is, hogy a rendelet irányát s az abban foglalt elveket teljes mértékben helyeseljük s őszintén kívánjuk, hogy az intézet erkölcsi és anyagi érdekeinek minél teljesebb megóvását célzó eszmék a kívánt eredményt mi hamarább meg is teremtsék.

Ht ezuttal a rendeletnek csak egy pontjára óhajtunk röviden kiterjeszkedni s arra vonatkozó álláspontunkat kifejtetni.

A rendelet többek között a kereskedelmi szolgálat ellátása körül észlelt egyes hiányok és mulasztások okát, a melyek — köszönet derék hivatalnoki karunknak — igen szük körre szoríthatók — abban látja, hogy a kereskedelmi szolgálatra következetes és előre látó gondoskodással nem képeztetnek ki a hivatalnokok és így nem neveltetnek ezen szolgálatban oly szakbeli, a legminueziózusabb részletekben is teljesen jártas közegek, a kik a szolgálat minden fázisának és a vidékek forgalmának fokozatos megismerése után az ellenőrzésre hivatva lennének.

Nézetünk szerint ez a pont az, mely legjobban illusztrálja a helyzetet és leginkább elevenére tapintott a problémának. Nincs kellő kiképzés s így nincsenek meg a kívánt számban azok a szakképzett közegek sem, kik hivatásuk magaslatán állva, minden érdeket kielégítő módon gyakorolhatnák a megkívánt ellenőrzést.

A fokozatos kiképzés hiányát tartjuk tehát a bajok főforrásának s nem nehéz arra sem rá mutatnunk, hogy miben rejlik ennek az oka.

Távrolról sem vádolhatjuk mulasztással, vagy helytelen intézkedéssel a vezetőséget és a felsőbbiséget, nem! — másutt rejlik a hiba: magában a hivatalnoki karban, a hivatalnoki karnak azon hál' Istennek — kis részében, melyet hatalmába kerített a modern század idegessége s állandó kitartás hiányában nem képes magát ugy a hivatásának szentelni, mint azt a közügy mindenek fölött álló érdeke megkívánja. A hivatalnoki kar azon részét okoljuk az

Zord időjárás a vasuti szolgáltatnál.

Irta: Oroszlányi László.

A múlt év utolsó hava a rendkívüli idő-hideg időjárásról volt emlékezetes. Már évtizedek óta nem fordult elő ily dermesztő és huzamos ideig tartó hideg, úgy hogy a hideg Magyarország egyes helyein — 29 Reaumur fokon is alul volt.

Megérezte ezen rendkívüli időjárás kellemetlenségeit, sőt nehézségeit nemcsak az utazó közönség, de lehet mondani kivétel nélkül mindenki. Igyekezett is mindenki a magától kitelhető módon segíteni a bajon s ezen igyekezetet a siker, azaz a meleg azonkép jutalmazta, a mikép életviszonyai berendezve voltak s főképp a mikép ezt tárczájának tartalma megengedte!

Mi vasutasok bőven kivettük a magunk részét a természet ezen mostohaságával vívott küzdelemben. Mivelhogy mindig is ott kell legerősebben küzödnünk, hol magával a természeti erővel állunk szembe — mint például az éjjelezés, a hófúvás, a köd stb.

Gyűjtöttünk elég tapasztalatot, — sajnos, csak szomorút, mert elég embertársunkat látunk elbukni a sikamlós vágányközön, elég ember fizetett vérével, életével az ilyen elbukásért, elegenden vagyunk, kik elfagyott testrészekkel dicsekedhetünk, elegenden vannak,

kiket ismét a kiömlő gőz, fáklyatűz égetett, forrázott le!

Ezek ugyan csak személyt illető tapasztalatok, de mert legközelebb áll önmagunkhoz, legjobban is érdekel.

Tapasztalt azonban sokat maga a vasuti intézet s az alábbiakban legalább főbb vonásokkal eseteljük a szerzett tapasztalatokat s reá fogunk mutatni azon dolgokra, melyeket hasonló esetekben a vasutnak foganatosítani, illetve melyekről minden télen gondoskodni kell.

Első tapasztalatunk volt az, hogy a vasút ilyen nagy és csak évtizedekben előforduló hidegekhez berendezkedve egyáltalán nincsen. Jelen tél is a készületlen vasutat fogta meg, no de meg is rázta alaposan, mit bizonyít a forgalomnak csak nagy késleltetések között eszközölt lebonyolítása. Bizony az oly nagy időjárású szélsőségekkel bíró hazánkból észszerű volna télen a magas észak vasutaira is tanulmányutakat tenni.

De hát vegyük sorra azon egyes dolgokat, melyeknél nehézségek, hátráltatások tapasztaltak.

A tolatási szolgáltatnál általánosan észleltetett, hogy a — 10 Reaumur alóli időjárásakor a gördített kocsik mindjárt megálltak, úgy hogy ezen időjárásnál a kocsik gördítése lehetetlenné vált. Minthogy pedig a tolatási szolgálat a kocsik-gördítésére van alapítva legfőképpen, de sőt pályaudvaraink a gurító

TÁRCZA.

Csak te maradj velem!...

*Tördeljen a vihar a bércz ormán tölgyet,
Perzsellen kopárrá a nap hegyet-völgyet,
Ne nyíjjék több virág soha a kerteken:
Csak te maradj velem! . . .
Csak te maradj nekem! . . .*

*Hulljon le az égről minden fényes csillág,
Nem bánom, míg téged magaménak mondlak
Pusztítson földrengés messze mérföldeken:
Csak te maradj velem! . . .
Csak te maradj nekem! . . .*

*Legyen egész eltem fájdalom forrása,
Pusztla kin szívemnek minden dobbanása,
Epesztő bu ölje a testem, a lelkem:
Csak te maradj velem! . . .
Csak te maradj nekem! . . .*

*Tűnjék el ételem, mint pára a légben,
Ne talájjak üdvöt fenn a magas égben,
Taposzák el sírom, átkozzák meg nevem:
Csak te maradj velem! . . .
Csak te maradj nekem! . . .*

Sándor József.

Két halott.

— A „Haladás” eredeti tárczája. —

Irta: Vértessy Gyula.

Körülbelül öt év óta nem látta Gizikét. Az élet a régi sablonos történetet ismételte meg velük. Szerették egymást, de nem lehettek egymáséi, mert a leánynak férjhez kellett menni máshoz, hogy az elűszott dominiumból megmenthessenek valamit.

Gábor azóta nem volt otthon, csak hogy Gizivel ne kelljen találkoznia. És azalatt szépen elhittette magában, hogy a láng csakugyan kialudott és hogy ennek a szomoruan végződött szerelemnek az emléke nem is fáj már neki.

Hanem azért mégis félt hazamenni s félt a találkozástól ez a becsületes lelkű, tiszta szívű nagy gyerek, a ki egyáltalában nem tartozott azok közé a legények közé, a kik örülnek rajta, ha férjhez megy az a leány, a kinek ők udvaroltak:

Most azonban mégis haza kellett jönnie. Meghalt a nevelőatyja, az öreg Pali bácsi s ennek a temetésére érkezett haza. És most találkozott házassága óta a szép Kerekesnével, a kis Véber Gizikével és most érezte azóta először, hogy a régi szerelem nemcsak hogy nem aludott ki a szívében, de a szép, a virágzó asszony látására újult erővel felebredt.

vágányaikkal csakis ezen lehetőségnek megfelelőleg vannak felépítve — mindjárt bekövetkezett azon eset, hogy a tolatást a kellő időre végrehajtani nem lehetett, a vonatok sem nem indulhattak, sem nem érkezhettek rendesen s a késett vonatközlekedés már magába véve számtalan okozatnak vált előidézőjévé.

Annak pedig, hogy a kocsik nem gördültek, oka volt a csapágyakban megfagyott kenőanyag, mely a tengelyeknek forgását gátolta, vagyis a kocsik gördítésére fordított erő jelentékeny részének át kellett meleggé alakulni, hogy a kenőanyagot megpuhítsa annyira, hogy a csapágyakban a mozgás, a forgás könnyebb legyen.

Ugyanezen nehézségből származtak a menetidő túllépések, vagyis a menetidő áthágása, mert a vonatgép az utána akasztott kocsikat csak hosszabb út után bírta a szükséges gyorsaságba hozni. Ez volt tapasztalható a kiinduló állomásokon, valamint azon középállomásokon, hol a vonat 20—30 percig, vagy még ennél tovább is tartózkodott mozgás nélkül.

A tolatás szokott gyorsaságát akadályozta továbbá a csavarkapcsok nehéz szétválasztása, illetve szétcsavarása. A csavarkapocs ugyanis a csavaranyába annyira be volt fagyva, hogy embererővel szétcsavarani nem lehetett, hanem előbb át kellett melegíteni, hogy a kicsavarás lehetséges legyen. Ez persze

időtrabló hosszas mulatság volt. Miután a teherkocsiknál a csavarkapcsok nincsenek szorosra húzva, itt a kocsik szétválasztása egy-egy erősebb nyomással lehetővé vált. De nem így a személykocsiknál, hol ugyan csak fogyott a szurokfáklya.

Megnehezítette a tolatást a esúszós talaj. A vágányközök s a sinközök vagy jégkéreggel, vagy jéggé fagyott hóréteggel voltak befedve, melyen a rendes járás lehetetlenné vált s a lassú, tipegő járás is sok elbukást, sőt emberéletet kívánt. Természetesen, a mennyivel lassabban mozgott a kocsitoló a síkos talajon, annyival volt hátráltatva munkájának eredménye a vonatredezés.

De a mint megfagyott a csavarkapocsnál, a csapágyaknál a kenőanyag, épúgy befagyott az a fékesavaroknál is, úgy, hogy a fékek kezelése nehézkes volt.

Már most az előadott nehézségek között összeállított vonat pár óra késéssel indult el; a késést a vonalon a nehéz indulásokból származó hosszas menetidők, kezeléseik, tolatások miatt csak fokozódott. Ha az ilyenkor beálló helyszüke lehetővé tette, a vonat behaladhatott a legközelebbi rendelkezési állomásra. Most már a több óra késéssel megérkező vonatkisérő és mozdonykisérő személyzet ki volt állva, a fordásterinti fordulóra vissza nem térhetett. Az állomás a tartalékesapattal segített magán. Igen ez ment 3—4 vonatnál, de ekkor a tartalék elfogyott — s az állomás

S mikor azután zokogó öreg nénjével együtt bement a ravatalos szobába s nézte az örökre lehunytt jószágos szemeket, a mellen összekulcsolt fagyos kezeket s néma ajkakat, melyek sohasem fognak többé hozzá szólni — előtötte egész lelkét a fájdalom. De egyszerre csak úgy érzi, mintha megjelenék mellette a kedves nő alakja, s fájó szívére téve a kezét elcsittítaná egy simításával minden fajdalmát.

Eh, miért is látta meg újra? Önvágy és szégyen fogja el a lelket arra gondolatra, hogy most a ravatal mellett is reá gondol!

Nem is mer reá nézni a halottra. Hátha az látja, hogy ő szívében léha gondolatokkal áll a ravatala mellett.

Eszébe jut neki, a mit az öreg úr neki utoljára mondott:

— Eh fiú, még sincs neked jó szíved!

Csakugyan nincs. Maga is úgy érzi.

Bocsánatkérőleg megcsókolja a halott hideg kezét.

— Ne haragudj, de látod, ha nem tudok magának parancsolni!

Az öreg néni azután magára hagyta. Lement az alsó udvarba a fejés után nézni, mert a teheneiket már hazahajtották a csordáról.

Megyek fiacskám, hallod hogy bög szegény Rózsa. Az a zsvány mindenek bizonyosan nem adott neki vizet. No megállj, majd adok én neked akasztani való!

Kisietett a szobából. Gábor odaállt az ablakhoz s nézett utána. Kinyitotta az ablakot, hogy hagy menjen ki a halottas szoba virágállattal, fáklyafüsttel s a rothadó emberi anyag szagával megfertőzött levegője s hagy jöjjön be a kedves, friss szeptemberi levegő.

A néni fúrge lábakkal sietett végig a nagy udvaron, melynek közepén a nagy esázarkörte fáról, mintha sárga pillék lettek volna, hullottak le a levelek. Különben minden esendes és hangtalan volt az udvaron, mintha az utolsó kis kuvasz kutya is tudta volna, hogy halott van a háznál. Behúzta a farkát a lába közé s úgy sompolygott a fal melle.

A piszkos szürke égről, mintha kopott színházi függönyök lettek volna, úgy csüggték a felhőfoszlányok.

Az udvar sárga homokkal behintett földjére egy-egy esőcsepp is perdült...

Szomorú, esöndes, őszi este volt, mely csak még jobban összeszorította a szívét.

Gyerekes kicsiségek jutottak az eszébe az öreg úrról. Olyan jelentektelen dolgok, melyek most jó szívére mind olyan jellemzőnek tünnek fel és melyek végiggondolása még jobban megértette vele, hogy most már csakugyan egyedül áll a világon. Az utolsó is, a ki szerette, itt hagyta.

De hát Gizike?

S ebben a pillanatban, mikor ez a név az

csapat nélkül maradt — s most már a dolog megfordítottja állott elő, azaz nem a csapat várt a vonaira, de a vonat a csapatra.

A mozdonyoknál a tüzelés volt nehézkes. Ugyanis az apró, azaz porszénrel felszerelt mozdonyoknál a szenet vízzel locsolják, ez azután elválaszthatlan compositummá fagyott össze. Tessék aztán annak a fűtőnek ilyen állapotok között tüzelni.

A lámpásokban az olaj megfagyott s így a személykocsik lámpabetétjeinek, a fékezők lámpásainak felgyújtása sok nehézséggel, idővesztéssel járt.

A fokozódó nagy hidegben bekövetkeztek azután a megfázásból származó betegségek. Volt főnökség, hol a beosztott személyzetnek 40—50%-ka maródi volt. Mi okozta ezt? Okozta ezt a személyzetnek elégtelen és észszerűtlen ruházata, a kalauzkocsi hiány, a fékálló helyek!

A személyzet sem az utazásnál, sem a tolatásnál megfelelő ruházattal ellátva nincsen. Mikor legjobban volna szükség a fűthető kalauzkocsikra, akkor ezekben hiány van s így egy-két utat kénytelen a vonatvezető vagy „Gd” vagy „G” kocsiban megtenni, a harmadikat már többnyire csak otthon álmodja végig — ha ugyan tud aludni a láztól! A fűthető kalauzkocsik nemcsak azért szükségesek, hogy a vonatvezetőnek legyen hol dolgozni — 20 fokos R. hidegben, de szükséges azért is, hogy a vonat fékezőinek

legyen hol melegedni a középállomásokon levő tartózkodások alatt. Mert bizony ezeken az állomásokon melegedő helyek felállítva nincsenek s így máshová, mint a kalauzkocsiba nincs módja menni! Ezekre nézve csak rámutatok Temesváry Alajos pompás budapesti levelére, mit a humanizmusról írt! Ha már mind szélesebb körben történik gondoskodás, hogy az arra szorultak meleg ruhával láttassanak el és a didergők részére melegedő szobák álltassanak „a humanismus szent nevében” — legyen gondoskodás arról is, hogy az a szegény fékező, kinek kezébe tettük le vagyunk és életünk biztosságát, ne legyen kénytelen — 20 R. fokos hidegben, szélviharban egy-egy „M.” vagy „G” kocsifékálló helyén — plateau fékjén — végig állni 10—12 óráig tartó időt! Ezt is a szent humanismus nevében kérjük!

Itt megjegyzem, hogy a németek rég eltörölték a plateau-fékeket, nem ugyan a humanismus nevében, de eltörölték azért, mert képtelen 10—12 órán át egyfolytában állni s hogy ennyi ideig ki legyen téve esőnek, hónak, jégnek, viharoknak! A szomszéd pályánk — meg is nevezem — a kassa-oderbergi vasút rendeletileg intézkedett, hogy például zárfékeknek csak bódéval ellátott fékes kocsik adassék. Hát kérem a plateau és bódé nélküli fékeknek már meg kellene húzni a lélekharangját.

eszébe ötlött, elborult lelkében, mint valami vigasztaló sugár, úgy jelent meg a szép asszony arca.

Először szégyelte, hogy most ebben a szomorú órában is reá gondol, de aztán meggondolta magát.

Hiszen nincs szégyelni való ebben a szerelemben! Csak olyan nemes, tiszta érzése ez szívének, mint a fájdalom. Nem vár ettől a szerelemtől semmit sem. Erzéki vágy egy szemernyi sem vegyül gondolataiba, csak végtelen jól esik arra gondolni, a ki most talán szinte róla gonkodik.

Meg van a léleknek az a sajátossága, hogy a gyászt, a fájdalmat szereti még nagyítani, hogy fájjon még jobban, a mi fáj, hogy hulljon meg sürűbben a köny.

Síratta azt a másikat is, azt a szép asszonyt, a ki reá nézve elveszett mindörökre, csak úgy, mint az a jó öreg bácsi, a ki ott fekszik kiterítve...

Észre sem vette, hogy az ajtó halkán megnyílt s egy női alak jelent meg az ajtóban.

Egy pillanatig tétovázva állt ott, mintha azon gondolkodnék, hogy bejőjön-e, vagy visszaforduljon, hanem hamarosan határozott beosont és a szürke félhomályában nesztelen léptekkel közeledett a férfi felé.

Mikor azután a háta megé ért, vállára tette a kezét és suttogva szólította meg:

— Gábor!

A férfi összerendezte, mikor az ismerős nő hangot meghallotta. Lászott rajta, hogy nagy zavarában nem találja a megfelelő szavakat meglepetése kifejezésére. Majd végre szótlánul megfogta a nő kezét és egészen elerzékenyedve mondta:

— Gizikém, édes, szép asszonyom, köszönöm, hogy eljött. Látása úgy megvigasztal életem e szomorú percében.

— Eljöttem — sügta az asszony lázasán, szenvedélyesen — eljöttem, mert szeretlek. Öt éve várok reád! Most itt vagy, az enyém vagy! A szemedbe akarok nézni, az ajakad akarom csókolni, most, holnap, mindég, az örökkévalóságig.

Két karját rakulesoita a férfi nyakára, szomjas ajakával kereste az ajakát.

A férfi pedig végső erőfeszítéssel fejtette le magáról az ölelő karokat s habár az első pillanatban a nő kitörő, mindent magával sodró vad szenvedélye urrá lett rajta is — de csakhamar érezte szíve jobb feleiben, hogy szentségtörő véték itt csak egy ölelésnyi időig is együtt maradni.

A ravatal melletti gyertyák lángját meglöbögatja az ablakon át betóduló esti levegő, az egyik lángot pedig ki is oltja.

Úgy, a hogy az ő szívében kioltotta a szerelem lángját ez a találkozás.

Egyszerre csak úgy érzi, hogy kihalt a szívéből a szerelmi láng s a lelkéből a szerelem

Most pedig szólunk az utazó közönség bibijéről: a személyszállító vonatok késéséről. Hát késtek ezek a vonatok? Csak majdnem annyit könyörgöm alássan, hogy a ki Budapestről vacsora után akart elutazni, az már majd ott reggelizett is!

Mi okozta ezeket a feltűnő késéseket? Okozta a fentebb ismertetett okokon kívül különösen a személykocsik szétakasztása, a csavarkapcsolók kimelegítése, a soufflettek szétakasztása, a gőzfűtési vezeték gyakori befagyása, az átmeneti kocsirendszer.

Gyorsvonataink már majdnem mind átmeneti kocsiból állnak. Alig megy a vonat 150—200 kilométer távolsáig, már a vonattól hol elől, hol hátul kocsit kell elvenni, vagy hozzáadni. Ily művelet a jelzett nagy hidegekben 1—2 órai késést okozott a már amúgy is elkésztett vonatnak. Mert először is a kocsik szétakasztása vagy hozzáadása végett a kocsicsavar kapcsolóját kell kifagyasztani, azután jó a gőzfűtési vezeték átmelegítése, a soufflettek szétakasztása vagy összekapcsolása, mit ismét csak melegítéssel lehetett csinálni.

A gőzfűtés átlag — 10 R. fokig működik kifogástalanul, ezen alul már gyakori a befagyás, gyakori a személykocsik elégtelen átűtése, melegítése. Ennek oka a gőzfűtési vezetékcsövek vékonysága, a fűtési testek aránylagos kicsisége, mert még előbbi okból a lecsapódás s ebből kifolyólag a fagyás, utóbbi okból a kevesebb hőmennyiség áll

hangulata. Ugy érezte, hogy ajakára a szerelem enyelgő vagy forró szava helyett csak az utálat kifejezése kerülhet.

Az asszony pedig még mindig beszélt hozzá:

— Ugy-e szeretni fogjuk egymást. Ugy-e boldogok leszünk! Elmegyünk innen messzire, a hol nem ismer senki, a hol egymásnak élhetünk. Leszek szolgáló, kutyád, akármid, csak szeress!

A férfi komoly arcuzal, hidegen hallgatja a lázas mámoros szavakat s egyszerre csak úgy érzi, hogy most kell igazán kitörni a könyeinek, mert most már két halottat sirathat.

S a mint szeméből könyre köny perdült, könyein keresztül úgy látta, mintha egy másik ravatal is emelkednék az egyik mellé, egy másik, a melyen fehér koporsóban fehér arcú leány fekszik, myrtuszkoszorú a fején s összekulcsolt kezében két szál fehér rózsza.

Ott látja feküdni Gizikét, az ő álmai alakját, a szent tiszta nőt, a ki ellen gondolatban sem mert vétkezni s a kit évek óta szeretett, félénk, ábrándos, gyermekes szerelemmel.

És ekkor eltolta magától a reá hajló nőt, zokogva borult a ravatalra és könyei talán még inkább illették azt, a ki állt mellette, mint azt a jó öreget, a ki békén pihent az örök nyugalom előcsarnokában...

És Vas Gábor többé sohasem látta a szép

elő. Ezen bajokat tudomásunk szerint az osztrák államvasutaknál már kiküszöbölték s ott a személykocsik fűtése még a nagy hidegekben is kifogástalan.

Növelte a személyvonatok késését a gyakori gépcserélés, mert nemcsak a gépnek sok ideig tartó lekasztása, de az új gép rákapcsolásakor a gőzfűtés kipróbálása tetemes időt igényelt.

Már most lássuk, hogy a nagyjából előadott nehézségek miféle intézkedések, berendezések létesítését igénylik.

A személyzetről szólunk először.

A vonat- és mozdonykísérő személyzet, a tolató személyzet megfelelő meleg ruhával látandó el tekintet nélkül arra, hogy évi fizetéssel kinevezett, vagy csak napibérral alkalmazott-e. És pedig első sorban adandó nekik térdig érő halina csizmabotos vastag talppal. Ez a megfázás ellen biztosítaná, de a jégen való járást is megkönnyítené. Adandó volna erős szőrmével bélelt bőrkeztüi, melylyel a vasat megtudná fogni. A kocsitolóknak ezenkívül lehetőleg bőrnadrág, vagy legalább is erős vastag posztóból készített nadrág és csak térdig érő kabát, melyben a szaladás gátolva nincs, volna adandó. A vonatkísérőket pedig a botoson és keztüin kívül pokrócczal kellene felszerelni. A nagy hidegek alkalmával a szolgálat tartama 6 órai időre szállítandó le. Hiszen kérem, már azon körülmény, hogy valaki — 20 fokos hidegben

Kerekesnét. Nem is akarta. Az az őszi este ott a ravatal mellett — teljesen kiábrándította...

*

— Nos barátom mit szólna a novellámhoz? — kérdezte Gábor felolvasása végeztével.

— Nagyon szentimentális ez a te történeted

— És ez baj?

— Nem baj, de nem nagyon szeretik.

— Magamnak irtam. Az én históriám. Utolsó betűig igaz.

— Elhiszem, de a befejezése nagyon fiatalos. Ma már azt hiszem, nem is tennél úgy.

— Beesületesemre úgy!

— Eh, a kit az ember szeret, abból nem ábrándul ki olyan könnyen.

— Nem, de a kiből egyszer kiábrándult, abba nem szeret újra bele.

— Arra az asszonyra nem tudok azóta ránézni.

— Csacsi vagy fiam. Sajnálak! Nagyon nehéz lehet élni ilyen bolondul érzékeny szívvel.

— En pedig irigyellek. Mert nagyon könnyű lehet élni olyan okos szívvel, mint a tied.

Mikor eltávozott az én poéta pajtásom, sokáig gondolkodtam a szavain.

Igaz volt-e?

Aligha. Inkább talán sajnálni lehet azt, a kinek már a szive is okos!

12 vagy 24 órán át szakadatlanul kint szabadgál, a hideg levegő folytonos beszívása által a tüdő és gyomor meghűlésére, betegségre vezet.

Tömeges és nagyobb késések esetén a menetfordák beszüntetendők s a csapatok érkezésük sorrendjében küldendők el, a kellő pihenő idő figyelembe vételével.

A mi a vonat közlekedését és pályaudvar berendezéseket illeti, nézetünk szerint:

A pályaudvaroknak, különösen a folytonos tolatás alatt álló részei a hótól és jégtől alaposan tisztítandók és homokkal beszórandók.

A mozdonyok darabos és jobb minőségű szénrel szerelendők fel.

A tolatások mennyiségének csökkentésére, az elegynek rendezése csak a legszükségesebb mértékre szállítandó.

A befagyott kocsialkatrészek felengesztelésére a szurokfáklyán kívül alkalmasabb kezelési anyag volna készentartandó. A gőzfűtési tömlők csak meleg helyiségekben tartandók.

A fékálló helyeknek és bódé nélküli féküléseknek fékezővel való elfoglalása beszüntetendő, még a tehervonatokhoz is csak fűtött kalauzkocsik adandók.

A személyszállító vonatok is csak a legszükségesebb mennyiségű kocsikból legyenek összeállítva és a szerelvények lehetőleg a végső állomásig fussanak, a mozdonyok is a lehető leghosszabb utakat fussák be. A sze-

mélyszállító vonatoknál az átmeneti kocsik közlekedése beszüntetendő. Ezenkívül a kenőanyagának a hideg ellen való ellenállása, a gőzfűtés átalakítása, kísérletek alapján volna tanulmányozandó.

Mindezekre nézve a jelenlegi zord tél erősen rámutatott, s azt hisszük, hogy a vasuti intézet élén álló vezető emberek nemcsak az itt leirtakat vették figyelembe, de gondoskodásukat más irányba is kifejtették s reményeljük, hogy mihamarabb oly intézkedések és berendezések létesíttetnek, melyek fogantatásával a tél zordonsága nem fog többé készületlen vasutat találni.

Budapesti levél.

1903. Január 31.

A móter-kocsik.

Sajba János barátunk, aki pályaoőr odakint a vonalon, és Krutohlavecz György barátunk, aki váltóoőr valamelyik állomáson — maholnap alighanem elcsudálkozva néznek azok után a kocsik után, amik masina nélkül, minden nélkül, vígan futkároznak majd fel-alá a strekken. Jól tessék megfigyelni: nemcsak lefele, miként azt ezek a kocsik mostanig is igen szívesen megeselekedték; hanem hegynek föl is, ami már valóságos Istencsudája,

Innen-onnan.

Nők gyűlésén.

Szónoknő: Hölgyeim! A férfiakat kényszeríteni kell, hogy házasodjanak. Aki önök közül a javaslat ellen van maradjon ülve . . . . .

(Mind felállanak!)

Egy okkal több.

— Mit ön állás nélkül van s nőül akarja venni a leányomat?

— Hiszen most épen jól rá érek a házasodásra!

Gyermek-ész.

Gyula: (ki a telefonon át egy hebegő úrral beszél) Apa nézd meg csak, talán a dróton esomók vannak!

Vigasztaló.

Turista: Önnek nagy apja is, apja is szerencsétlenül járt s ön mégis szintén vezető lett. . . .

Vezető: Minden hűsz utasra azonban csak egy vezető esik

Kiegészés.

Fejes: Nos, hogy áll a pöre?

Lábas: Melyik pöröm?

Fejes: Azzal a gazember csalóval, aki önt 20,000 forint erejéig becsapta.

Lábas: Egészen jól, kiegyeztünk; elvette a lányomat.

Vagy úgy!

— Szomszédunkban lakik egy varga, annál nap-nap után árverés van.

— Szegény ember!

— Árverés nélkül élni se tudna.

Hogy-hogy?

— Nohát ha azt akarja, hogy az ár a talpba hatoljon, rá kell vernie!

Kimélet.

Rosszalkodtak a fiúk. Az apa bottal kezében maga elé ezitálta a három fiát. Az itéletosztás Ferin kezdődött.

— Apa! — kiált az ütlegek özönében Feri, kiméld magad, Jani és Pali is itt van még!

Ok.

Úr: Nem hiszem, hogy kend az életben valaha dolgozott volna!

Csavargó: Ó, tiz évig voltam egy helyben.

Úr: Hát miért ment el?

Csavargó: Kegyelmet kaptam!

meg aztán . . . hogyan tudja már most majd a becsületes ember, ha a megfutott kocsik után adott jelzést hallja, hogy alulról jönnek-e vajjon, avagy felülről? mert hogy most már így is lehet, meg amúgy is! Hiába no. Ha még most sem hunczut a német, hát akkor sohse is volt az. . .

Hát bizony, Sajba barátom, Krutohlavec barátom, bizony úgy lesz az nemsokára, ahogy itt elmondtam. A kocsik maguktól fognak futkosni a vonalon, fel-le, fel-le, és még csak egy négyesatlós, vagy hogy jobban mondjam: négyhajtórudas kenyérgőzös sem lesz elibök befogva.

Az osztrák vasuti ministeriumnak egy igen érdekes rendeletét olvastam legutóbb. A rendelet az osztrák államvasutak üzletigazgatóságaihoz intéztetett és arról szól, hogy minden igazgatóság behatóan tanulmányozza, hol, mely vonalakon, vagy vonalrészeken lehetne a helyi személyforgalmat személyvonatok helyett az újabb szerkezetű mótorkocsikkal lebonyolítani. A mótorkocsik menetsebessége ne legyen kisebb 20 kilométernél és ne haladja túl a 40 kilométert óránként. Használatuk csak ott vétessék figyelembe, ahol minden egyes kocsi legalább 100 kilométer napon-

kénti teljesítményt tud kifejteni és ahol a mostani személyszállító vonatok kihasználása hiányos, fentartásuk tehát tetemes kiadásokkal jár. És még egy sereg megszívlelendő dolog.

Meg kell jegyezni, hogy ezek a mótorkocsik több osztrák helyi érdekű vasutnál máris közlekednek, sőt helyel-közzel az egész forgalom azok segélyével bonyolítottak le. Ami annál könnyebb, mert nem villamos erő által hajtattak, (ami felette drága berendezkedést igényelne) hanem igen elmés szerkezetű, magában a kocsi elhelyezett gőzgéppel, ahol a kazánt ügyesen elrendezett csőhálózat helyettesíti. A kocsik 40—60 utas befogására vannak berendezve s kezelésükhöz egy gépész és egy kalauz igényeltetik. A lejtviszonyokhoz képest még pótkocsit is képesek magukkal vinni, amely pótkocsi lehet azonban teherkocsi is. Nagy előnyük az, hogy aránytalanul kevesebb költséggel igen sok menetet végezhetnek naponta az illető vonalrészeken és hogy az utasok, olcsón, gyorsan és tetszés szerinti időben utazhatván — mondjuk, a szomszédos városba — igen gyakran élnek is ezzel az alkalommal.

Tehát — nem is olyan bolondság a dolog, és mindenesetre gyökeresen reformálná és

HETI KRÓNIKA.

Az elmúlt hét végén, reggel, délben, este,
Mi lesz Nessi Pállal? mindenki azt leste.
Válságot, sőt kormánybukást is jósoltak
Forradalomra is remegve gondoltak . . . . .
Ámde Fehérváry a csomót szét vágta:
Nessi lemondását csendben elfogadta.

Ó szent *népszerűség!* nagy a te hatalmad,
Rendet, szokást, mindent, tövestől felforgat!
Sok furesaság esik, de ez az ő rendje
Tanubizonyosság a *pinczések* egylete.
Mert hát bált rendeznek s hozzá védnök kellett
Védnökük Miskolczon a *legjózanabb* lett!

San Carlóst bombázta német hadihajó
Német ellen lázong egész Marakaibó.
Fekete sas száll majd Carlós várfokára,
Győzelemre szomjas németek császára.
Százoldalúságban ninesen már öröme,
Új ingerrel hat rá az ágyúk dőreje!

Az állami szolgák, altisztek pótlekát
A „*rendezés*“ révén röviden elvonták.
Feljajdultak, kérték és meg is hallgatták
Szájukat betömték, menten vissza adták.
Így most esendben vannak, széteszlett a gyűlés,
Im ez a legolcsóbb fizetés-rendezés!

Romlik már a virtus, nagy a visszaesés,
Hiven megmutatta az útlevel-kérdés.
Nem bírjuk a terhet, agyonnyom az adó
Ingünk is elviszi már a végrehajtó,
Mi lesz ha nem bírjuk? ez itt a bökkenő!
Harczi riadót fúj, Holló, Zichy Jenő.

A jó kedv, vigasság, valóságos áldás
Azért lett megírva a „*Haladás Csárdás*“
Herczegh szövegezte, szerette Zadubán,
Lukács eldalolja az altisztek bálján
Mi meg addig járjuk míg jön a jelentés:
„Hó megállj!!!“ mert itt a „*fizetés-rendezés*.“

Görög.

javítaná azt a sok mizerábilis állapotot, ami most a helyiszemélyforgalom tekintetében állandó panaszok tárgyát képezi. Legelső sorban is felényire apadna a vonatot kérő deputációk száma ministernél és máv. direktiónál; másodsorban ötven perccel kevesebb lenne a panaszkönyvek irodalma; és harmadsorban, ami talán szintén nem megvetendő dolog, még megeshetnék nálunk is, hogy a személyforgalom nemcsak a publikumra nézve jár haszonnal, de a vasutra nézve is. . .

A dolog felette lekötötte az érdeklődésemet és kíváncsian fogom lesni az osztrák direktiók tanulmányi jelentéseit. Ha azután még élünk, szívesen számolok be róluk, mert erős a meggyőződésem, hogy ez az újfajta vonatnem minálunk is mihamarább meghonosul.

Temesváry Alajos.

A miskolci MÁV. altisztikör bálja.

Mult számunkban közöltük a miskolci MÁV. altisztikör f. é. február hó 2-án Miskolcra a „Korona” szálló összes termeiben rendezendő

CSARNOK.

Az ellopott fehér elefánt.

(Amerikai elbeszélés.)

Irta: M. T.

Eme különös történetet olyan ember beszélte nekem, a kivel esetleg egy vasuti kocsiban ismerkedtem meg. Körülbelül egy hetvenéves gentleman volt ez s szelid nemes arca, vonásainak komoly őszinte kifejezése arról tanuskodott, hogy minden az ő ajkáról ellebbenő szó kétségbevonhatatlanul igaz.

Bizonynyal tudja ön, minő tiszteletben van a siámi király fehér elefántja, annak az országának a népe előtt. Tudja ön, hogy a fehér elefánt csak is királyokat illet meg s csak is királyoknak lehet birtokában. Bizonyos tekintetben többre becsülik mint a hercegeket, mert nemcsak tiszteletben, hanem imádatban is részesül. Nos, mintegy öt évvel ezelőtt a határkérdési viták, melyek Angolország és Siám közt keletkeztek, hirtelen oda lyukadtak ki, hogy Siámnak nincs igaza.

A határ-kiigazítás aztán rögtön megtörtént s Anglia képviselője kinyilatkoztatta megelégedését és hogy a történetekre a feledés fátyolát borítja. Nagyon megörült ennek Siám királya s részint hálája kifejezéseül, részint amaz ellenszenv utolsó maradványának elosz-

zártkörű tánczestélyére szóló meghívónak szövegét.

A multság az idén is rendkívül fényesnek ígérkezik s nagy érdeklődést tanusítanak az iránt a miskolci társadalom legelőkelőbb körei is, mert a több évi tapasztalatok megmutatták, hogy a derék altisztek bálja egyike a legsikerültebb tánczestélyeknek, melyet a rendezők udvarias és előzékeny modora, az ott uralkodó kifogástalan magatartás és hangulat a legelőkelőbb tánczestélyek színvonalára emelt, ahol otthonosan érezheti magát a magasabb társadalmi osztályok embere is.

A hosszú évek sikere szinte hagyományossá tette az „altishti bál” jó hírét s ezt bizonyították mindig a zsufolt termék és a telt pénztár.

Az idén is a legjobb auspiciumokkal nézhetnek derék altisztjeink tánczestélyük sikere elé, ott lesz bizonyára Miskolcz város színe-java s a szokásos jókedv fog az egész multságon uralkodni.

A multság érdekességét mindenestre fokozni fogja azon körülmény, hogy Záduban Gyula lósoncezi forgalmi főnökségi ellenőr, ki egyuttal jeles hegedűművész és zeneszerző is, ezen alkalomra egy „Haladás”-csárdást szerzett, melyet szünóra után soupé csárdásnak fognak játszani és a melynek kellemes melódiája, talp alá való zenéje nagyon hozzá fog járulni ahhoz, hogy az amugy is nehezen abbahagyható soupé csárdást legalább is huszszor megújazzák.

Kedveskedni akartunk ezen csárdással olvasó-

latása végett, melyet Angolország metalan még érezhetne iránta, ennek királynőjének ajándékot akart küldeni, mivel a keletiek nézete szerint ez a legbiztosabb mód az ellenség kiengesztelésére. S ennek az ajándéknak nem csupán királyinak, de rendkívülinek is kellett lenni. Mit adhatott volna tehát nagyobb-szerű ajándékot, mint egy fehér elefántot! Allásom az indiai szolgálatban akkor olyan volt, hogy különösen alkalmasnak látszottam, ezt az ajándékot ő felségéhez eljuttatni. Eszerint számomra s a fehér elefánt embereinek számára hajót szereltek föl s rövid idő alatt megérkeztem New-York kikötőjébe, honnan királyi szállítmányomat Jersey City legpompásabb részében helyeztem el. Némi pihenés szükséges volt, mert az állat egészségi állapota megkövetelte ezt, mielőtt utunkat tovább folytattuk volna.

Néhány napig minden a legjobban folyt; de aztán egyszerre nagy baj történt. A fehér elefántot ellopták! Egy sötét éjjel hirtelen eme borzasztó szerencsétlenség közlésével riasztottak föl álmomból. Kis ideig magamon kívül voltam a félelem és ijedség miatt. Nem tudtam, mitévő legyek. Majd kissé nyugodtabb lettem s rendeztem gondolataimat. Csakhamar elgondoltam, hogy mit tegyek, mert okos ember előtt csak egy mód lehetett a cselekvésre.

közönségünknek is és ezért mint lapmellékletet csatoltuk a „Haladás“ csárdást.

A csárdához irt szöveg Herczegh Jenő jeles tollát dicséri.

Ujból is szép sikert, jó kedvet kívánunk az altisztí körnek február 2-án tartandó tánczestélyéhez, azon biztos reményben, hogy az úgy is befog teljesülni és úgy a vasutas kartársak, mint a társadalom színe-java ott lesznek s ki világos-kiviradtig fogják emlegetni „soh'se halunk meg.“

HIREK.

Királyi elismerés. A király megengedte, hogy Robitzek Sándor miniszteri tanácsosnak és államvasuti igazgatónak saját kérésére törént nyugalmaztatása alkalmából, a vasutügy terén szerzett érdemeiért elismerése tudtul adassék.

Uj miniszteri tanácsos. *Geduly* Gyulának, a m. kir. államvasutak építészeti és pályafentartási főosztály igazgatójának a miniszteri tanácsosi címet adományozta.

Megbízás. A m. kir. kereskedelmi miniszter ur Ó nagyméltósága *Sztankóczy* Mihály máv. főfelügyelőt az F I/a. ügyosztály eddigi vezetőjét az F I. szakosztály vezetésével megbízta.

Örömmel regisztráljuk e hirt annál is inkább,

Bármily késő volt is az idő, New-Yorkba siettem s kértem egy rendőrt, vezessen el engem a titkos rendőrség főszállására Szerencsére ép a legjobb időben érkeztem oda, mert az osztályfőnök, a híres Blunt, épen indulni készült hazafelé. Középtermű, izmos férfi volt ez s mikor gondolatokba merülve, szemöldökét összevonta és ujjait homlokán végig huzta, már első pillanatra meggyőződhattünk arról, hogy itt nem közönséges emberrel van dolgunk. Pillantása bizalmat gerjesztett bennem s reményt öntött lelkembe.

Elbeszéltem neki szerencsétlenségemet. Legkevésbé sem látszott felindulva: szilárd önuralmára nem látszott az nagyobb hatással lenni, mintha azt mondtam volna neki, hogy valaki a kutyámat lopta el. Megkínált egy székkel s aztán nyugodtan mondta:

— Hadd gondolkozzam kissé.

Eme szavak után íróasztala mellé ülve, fejét tenyerébe hajtotta. A szoba másik részében néhány hivatalnok foglalkozott; csak írótollaik perczegeése volt az egyedüli nesz, a következő hat hét perc alatt. Eközben a főnök elgondolkozva ült. Végre fölemelte fejét s ekkor volt valami arczának kemény vonásaiban, mi nekem azt jelentette, hogy tervével elkészült. Aztán megszólalt halkán, komoly kifejezéssel:

— Ez nem mindennapi eset. Minden lépést

mert ez a kitüntetés egy valóban érdemes és kiváló szakembert ért s különösen örvendünk mi miskolcziak, akik az ő közvetlen közelében voltunk szerencsések működni, akinek szívjóságáról, nemes törekvéséről elég alkalmunk volt meggyőződést szerezni.

Vattay Balint. a Korpona állomáson szerencsétlenül járt kartársunk, mint tudósítónk írja, a mult héten hagyta el az ipolysági kórházat. Tudvalevő, hogy mindkét lábát amputálták s mihelyt annyira megerősödik, hogy az ágyat végkép elhagyhatja, műlábakat fog kapni. Evégből már a m. kir. államvasutak főorvosa a szükséges lépéseket egyik hírneves hazai műszergyárosnál megtette s annak megbízottja Vattayt a helyszínen felkeresve, fog róla mértéket venni.

A Vasuti és Hajózási Klub művészestélye. A Magyar Vasuti és Hajózási Klub mai művészestélye méltóan sorakozik a klub eddigi estéihez. A hangversenynek Küry Klára fellépése volt a fénypontja. Frenetikus taps fogadta a művésznőt; éneke után olyannyira fokozódott a lelkesedés, hogy többször kellett a pódiumon megjelenie és mindannyiszor raadással meghálálni az ovációkat. Mellette Nyárai Antal, a Népszínház művésze aratott nagy sikert. Boros Terike, a Nemzeti színház művésznője Kiss József „Rabasszony“ című költeményét szavalta, majd Siklós Albert zeneszerző zongorázott. Popper Félix, az operaház kitűnő gondnokása mély érzéssel játszotta Dvorak és Popper Dávid hangversenyműveit. A hangversenyt tanz követte.

Balatonvidéki vasut. A Balaton mellékéről, három vármegyéből nagyobb küldöttség járt ma a képviselőházban Darányi Ignác föld-

óvatosan kell itt tenni; minden lépést biztosítanunk kell, mielőtt tovább mennénk. Aztán a titoktartásról, a legnagyobb titoktartásról sem szabad megfeledkeznünk. Senkivel se beszéljen ön arról a dologról, még a hírlapok reportereivel se; ezeket majd én értesitem. Ők csak azt tudják meg tőlem, a mit velök közölni célszerűnek tartok.

Megrántotta a csengetyű zsinórját s legott egy fiatal ember lépett be.

— Alarik, mond meg a reportereknek, legyenek szivesek még kissé várakozni.

A fiatal ember gyorsan visszavonult.

— Most pedig térjünk a dologra rendszeresen. Az eféle ügyeknél nem lehet határozottan és pontosan megállapított módszer nélkül járni el.

Tollat és papírt vett elő.

— Nos, — az elefánt neve?

— Hassan ben Ali ben Selim Abdallah Mohamed, Mose; Alhammal, Dzamsedsedsoj Dhullig Sultan Ebu Bhudgur.

— Nagyon jól van! S rövideden hogy szólítják?

— Dzumbónak.

— Helyesen . . . Szülőföldre?

— Siam fővárosa.

— Élnek-e még a szülei?

— Meghaltak.

— Maradt-e még más ivadékuk?

mivelésügyi miniszternél a balatonparti vasut ügyében. A küldöttséghez csatlakoztak az érdekelt vidék képviselői is: gróf Wilezek Frigyes, Bakó József, Farkas József, Darányi Ferencz, Horánszky Lajos, Bogyay Máté és Óváry Ferencz. A miniszterhez Szücs Béla, a vasut-bizottság elnöke intézett beszédet. Főlemlítette, hogy mily nagy csapás volt a balaton-menti lakosságra a szőlő pusztulása. A lakosság ennek következtében 8 és fél százalékkal fogyott. Most megtörtént a szőlő-felújítás. Volna most bor elegendő, de nem tudják értékesíteni. Nincs közlekedési eszköz. Ezért kérik a minisztert, hogy támogassa abbéli törekvésüket, miszerint Veszprémből kiindulva, Almádi és Badacsony érintésével Tapolczáig vasutat építhessenek. Darányi miniszter feleletében utalt arra, hogy a Balaton mentén a szőlő felújítás érdekében nagyobb akció indult az utóbbi években, ez is mutatja, hogy melegen érdeklődik a balatonmelléki lakosság helyzete iránt. Az ügy nem tartozik ugyan az ő hatáskörébe, hanem a kereskedelmi miniszterébe, a kinek hatályosan és melegen fogja ajánlani jóakaratóba és figyelmébe a küldöttség óhaját. S hiszi is, hogy a kereskedelmi miniszter, amit jogszerűen tehet, a maga részéről igen szívesen fogja tenni. A Balaton vidékének fejlődését mindenkor szívén viseli és ha hozzá fordulnak, mindent megtesz e fejlődés érdekében, ami hatalmában áll.

— Nem. Ez egyetlenegy gyermekük volt.

— Nagyon derék! E tekintetben tehát már meglehetősen tisztában volnánk. Most, kérem, rajzolja le nekem az elefántot. Ne hallgassa el a legesekélyebb ismertető jelet se, vagyis olyat, mely az ön szempontjából esekély lehet; mert az én mesterségemen levő emberekre nézve esekély ismertető jelek nincsenek.

Mindent elmondtam, a mit az állat ismeretására lehetett, ő pedig hiven jegyzett. Mikor ez megtörtént, így szólt:

— Most felolvasom. Ha valami hibát találtam ejteni, javítsa ki ön.

S a következőt olvasta fel:

— Magassága 19 láb, hossza a homloktól a fark kezdetéig 26 láb, az orrmány hossza 16 láb, a fark hossza 6 láb; egész hossz, az orrmányt és farkat is beleértve, 48 láb; az agyar hossza 9 $\frac{1}{2}$ láb. Eme méretekbe a fülek is be vannak foglalva. A lábnyomok hasonlítanak egy a havon fölállított hordóéhoz. Az elefánt színe tökéletesen fehér. Fülei át vannak lyukgatva, az ékszerek beillesztésére s meg rögzített szokása, a bámulóit vízzel fecskendezni be; orrmányával pedig nemcsak környezetét, de idegen embereket is gyakran megüt. A jobb hátulsó lábára kissé sántít s bal lapoczkáján némi forradás van, mely sebtől eredt. Mikor ellopták, oly tornyot viselt a hátán, melyben tizenhat ülés volt s egy

Nagy katasztrófa Amerikában. Graceland mellett New-Jersey államban Baltimore and Ohio vasut egy futárvonata hátulról nekiment egy helyi vonatnak. A futárvonat utasai csak könnyű sérüléseket szenvedtek, ellenben a helyi vonat utasai közül *24 ember életét veszítette és sokan megsebesültek.* A helyi vonat kocsijai az összeütközés után meggyuladtak, a mi lehetetlenné tette a sebesültek kiszabadítását. Leírhatatlan volt a zűr-zavar, a sebesültek kétségbeesett jajveszékése, a félig égett hullák kivonszolása irtózatos látványt nyújtott. Sokan megőrültek, üvöltve futkostak, így a helyzetet még rémesebbé tették. A vasutigazgatásnál már edig 3 $\frac{1}{2}$ millió dollárnyi igényt jelentettek be.

Az értesítési díjak beszédese ellen, habár az egyes kereskedők az alig számbavehető megterhelést figyelembe sem veszik, mint értesülünk az iparkamarák mozgalmat fognak megindítani. Szép dolog az atyáskodás, meg jól is esik a gyengébbnek, de ezúttal azt hisszük, azok a 6 fillérek „virágzásnak indult kereskedelmünk megsemmisítésére” még sem fog vezetni!

Vasuti furcsaságok. Akár a bíróságoknál, akár pedig a napisajtóban van szó a vasutasokról vagy vasuti esetekről, oly nagy tájékozatlansággal szólnak azok rólunk, hogy bátran beillenének az innen-onnan rodatba. Vajjon ha a következő hirt valaki elolvassa, ha csak életében egyszer

nyeregtakarót, mely oly nagy volt, mint egy rendes szobaszőnyeg.

A följegyzésben semmi hibát nem találtam. A főnök csöngetett s átadta a jegyzéket Alarichnak, miközben így szólt:

— Nyomassa ezt ki ötvenezer példányban s küldje szét azokat a kontinens valamennyi detektívjének és zálogkölcson-intézetnek.

Alarich visszavonult.

— Idáig minden rendben volna. Most azonban a tárgy fényképére van szükségem.

Adtam neki egy fényképet. Jól meg szemlélve azt, így szólt:

— Itt, ezen a képen az orrmányát, sajnos, fölhuza. Ez könnyen tévedésekre adhat alkalmat. Rendszeren azonban nem szokta ezt cselekedni!

Ujra megrántotta a csengetyű szalagját.

— Alarich másoltassa le ezt a fényképet 50,000 példányban, hogy korán reggel készen legyen s küldje szét azt a jegyzékkel együtt.

Alarich távozott, hogy a parancsot teljesítse.

A főnök most imígy vélekedett:

— Mindenesetre szükséges a megtaláló részére jutalmat állapítani meg. Mi lenne az?

— Minő összeget állapít ön meg?

(Folyt. köv.)

valamelyik vasuti vendéglőben egy tormás virslit evett is, kaczagni fog a következő híren:

„Életmentő locomotivvezető.” A Budapestről Kolozsvárra robogó 504. számú gyorsvonat utasai komoly veszedelemben forogtak tegnapelőtt délután. A vonatot Sós József lokomotiv-vezető ébersége mentette meg a katasztrófától, mely az utasokat ugyan közelről fenyegette. Mikor a vonat elhagyva Nagyváradot, estefelé Bánffy-Hunyad határához ért, vészjelek riasztották meg az utasokat s a vonat nyílt pályán hirtelen megállt. Az történt, hogy a nagy menetsebességgel robogó vonat gépjében egy csavar meglazult s ezáltal a fék működése megszűnt. Sós gépész kétségbeesett erőfeszítéssel igyekezett a rohanó lokomotivot megállítani s mindent elkövetett, hogy a szerencsétlenségnek elejét vegye. A legválságosabb pillanatban, mikor már a sebességet sikerült a minimumra redukálnia, a gép kisiklott s a pályatesten felborult. A vonat utasai azonban meg voltak mentve. A derék gépvezetőt nagyon meleg ovációban részesítették az utasok, a kik 4 óra hosszat vesztgeltek a hunyadi koreszmákban, üritgetve a poharat életük megmentőjeért, míg a segítő vonat meg nem érkezett.

No hát ez igen szép dolog s bármennyire örülünk is, ha egy kartársunk dícséretben részesül, de hisszük, hogy maga a „derék életmentő” sem kér az efféle kitüntetésekéből.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Betűrejtvény.

a, á, cs, d, e, i, j, k, k, n, ny, o, o, r, y, z

Ezen betűkből három szó állítandó össze; az első egy költő, a második egy nagy államférfi, a harmadik egy nagy hős nevét adja.

A rejtvény megfejtését február 15-én megjelenő 7-ik számunkban hozzuk. A megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki.

A megfejtés határideje február 11.

A f. é. 3-ik számban közölt rejtvény megfejtése:

13	8	20	18	59
32	9	1	17	59
11	19	18	11	59
3	23	20	13	59
59	59	59	59	

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül Kalmár Zoltán nyerte meg, kinek czímére Mihályi: „Francia zászló alatt” című kötetét postára tettük.

Szerkesztői üzenetek.

Demeter Károly B.-Lehota. Tökéletesen igaza van, de a korrigálás most már teljesen felesleges. — Mert a ki a vershez csak konyit, észre vette, hogy „Jézusunk” helyett „Jézusunknak” kell írva lenni, aki pedig nem ért hozzá, az észre sem vette. Így hát az igen szép versen hiba sem esett s nem fognak semmit sem gondolni. A betűszekrény ördöge a sajtóhiba, ez ellen épen úgy, mint a nátha ellen, csak a *türelem* segít. Egyebekben köszönjük, s azt a nyaklevest amelyt a vers a szedőgyerektől kapott, duplán visszakapta!

Barna kis lány. Igen, nőtlen, csinos barna fiú, az altiszti bálon megláthatja.

B. V. B.-Gyarmat. A jövő szám részére okvetlen jöjjön. Magunk megyünk érte!

L. P. ugyanott. Közbejött akadályok miatt csak a jövő héten! Üdv!

Felelős szerkesztő: **Zsivkovics Antal**

Magy. kir. államvasutak
4243/1903.

Hirdetmény.

Magyar-olasz áruforgalom.

Fiume — Ancona — velencei u. át.

(A 2. sz. kivételes külön díjszabás érvényességének meghosszabbítása.)

A fenti áruforgalomra nézve 1901. évi november hó 1-től érvényes közvetlen díjszabás 52—54 oldalain foglalt 2. sz. kivételes külön díjszabás (közönséges bor, must és sajtolt szőlő) 1903. évi február hó 14-ével lejáró érvényessége 1904. évi február hó 14-ig meghosszabbítatik.

Budapest, 1903. január hó.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a részös szállítási vállalatok nevében is.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak
2125/902.

C. I.

Hirdetmény.

Osztrák magyar vasuti kötélék.

Az 1902. évi december 1-től érvényes II. rész 5. díjszabási füzetben foglalt díjszabási határozmányok kiegészítése.

Az 1902. évi december hó 1-től érvényes II. rész 5. díjszabási füzet 26-ik lapján foglalt „külön díjszabási határozmányok” a következő új határozmánynyal egészítendő ki mint 8. pont.

„A kassa-oderbergi vasut Oderberg állomására vonatkozó díjtételben, az ezen vasut helyi díjszabásának VII. fejezete szerint beszedendő átszállítási illeték már befoglaltatik.”

Budapest, 1903. január havában.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a részös vasutak nevében is.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

Csak azon készítményeim valódiak, melyek védjeggyel vannak ellátva.

RÁCZJENŐ gyógyszerésznél

MISKOLCZON,

„AZ ARANY SZARVASHOZ” ezimzett gyógyszertárában

kaphatók 15 év óta közkedveltségnek örvendő alant elősorolt saját készítményei:

1. **Iris virágarczenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplő és májfolt ellen, arcz- és kéz bőrmek helyem-pubaságot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arczot a reddéktől késő korig megóvjja, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balsam szappan, 1 db. ára 70 fill.

Hozzá Vénus arczpor, fehér, rózsas és erém színekben, 1 kis dohoz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.

2. **Pyrethro Salicyl szájessentia** néhány cseppel egyszerű száj-öblítőgé vizbe, kellemes szájját kölesönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér.

Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desinfectálja és fehérré takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájcszereimet nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kitűnő jó hatású (Pyrethro) sveiczi fog-csepp. 1 üveg ára 50 fillér.

Forgalomban van és közmegelegedéssel használják a
Lábizzadás ellen Salicyl Dermassant port. 1 dohoz ára 1 korona.
Szőrvesztőnek Depillatoriumot. 1 üveg 1 korona.

Rüh (ühatka ellen) Naphtol kenőcs. 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.
Köszvény ellen I—II. számú Tengeri köszvény olaj. 1 üveg ára 1 k.

Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasításokkal megküldetik
Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva. A drága külföldi hasonlóságokat, úgy mennyiségileg, mint minőségileg és olcsóságukkal föltűnjük; úgy, hogy általános házi szerek gyánánt legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapesten **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszertára, Király-utca 12. szám.

Rendelési czim: **RÁCZ Jenő** gyógyszerész Miskolczon.

Kisebb rendeléseknek pénz előre beki-
 dással jutányosabban jön.

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában Miskolczon.

Utánzásoktól tessenek óvakodni.

3. **Hajerősítő (balsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és fejbőr korpásodást megátolja, valamint egyéb fejbőr-betegségtől megóv és kellemes illatánál fogva szívesen alkalmaztatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.

4. **RÁCZ Jenő keleti „Balsam bajuszpedróje”** soha meg nem meg nem avasodó, zsírmintes balsamokból készítve, igen kellemes illatu, minden bajuszszinhez alkalmazható. 1 kis dohoz ára 30 fillér. 1 nagy dohoz 50 fillér.

5. **Cannabin** (tyukszembalsam), biztos hatású és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sömörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.

Migrain, főfájás, nátha ellen bedörzsölő és szaroló szer, Jasmin aether 1 üveg 80 fillér.

Fagyás ellen Északi dr. Kepes fagykenőcs. 1 tégely 1 korona.
Hajfestésre Orientin, 2 üveg 3 korona. Világosabb színre 1 üveg 2 korona.

„HALADÁS“ CSÁRDÁS

SZERZÉ
ÉS

NAGYSÁGOS GÖRGÖI ÉS TOPORCZI GÖRGEY LÁSZLÓ ÚRNAK
MÉLY TISZTELETTEL AJÁNlja

ZADUBÁN GYULA.

SZÖVEGÉT IRTA

HERCZEGH JENŐ

(16. mű.)

I. Lassú csárdás.

Ének

Fúj- ló vadászra pisztolya bokorba, pi- ros- lik a bo- korba

Zongora

Nem madarka vadászója Csokolopint csokoládéi hogy- ha da- iót a par- ján- ja

Szélesgatyűsűn csókot minden barna minden szőke

Hogy- ha mindig isen hogy- ha igaz szívvel igaz szívvel szeretemmel szeret- ne

II. Friss.

frissen
Ének

frissen
Zongora

f. *mf*

hát ady é - des galambom cö - háld
meg ak or - cza - mal kis számat Hadd fe -
lejt - sem. st. re. ha - a szivem mint paj u - társad
utánad glincsen o lyam kényes
a ma - gó gek - ből mind
a mri - lyen a te - ragyo - gó fe - le - tá
szemellon szemellon. Vége. *ff*